

ISIDORA
BJELICA

šta žene
žele

■ Laguna ■

Copyright © 2019, Isidora Bjelica
Copyright © ovog izdanja 2019, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

šta žene
žele

Sadržaj

Umesto predgovora	9
I Šta žele devojčice?	13
II Odrastanje i želje ili Kada i kako izgubiti nevinost?	21
III Šta žene zapravo žele od sebe?	29
IV Šta žene žele od muškaraca?	45
V Šta žene žele od seksa?	73
VI Šta žene žele od drugih žena?	87
VII Šta žene žele kad je u pitanju njihova porodica? .95	
VIII Šta žene žele od svoje karijere?	111
IX Šta žene zapravo žele od svog života?	121
Dodatak za samoterapiju	
Test: Koliko ste svesni svojih stvarnih želja	129
Moj novi život – Kalendar	139
<i>O autorki</i>	189

Umesto predgovora

Kada je Frojd umirao u 83. godini, još uvek je ostao zapitan šta zapravo žene žele. Kompletna moja tridesetogodišnja potraga za tajnama ljubavi, patnje, emocija, želja dovela me je do rezolutnog saznanja ne samo šta žele nego i gde leži odgovor, odnosno rešenje.

Problem ženskih želja i očekivanja nije vezan samo za muškarce nego je problem načelno u „emotivnoj gladi i žeđi“, koje su pre svega utemeljene u emotivnoj antropocentričnosti. Mi očekujemo od roditelja, dece, prijateljica, muškaraca da odgovore na naše veoma zahtevne emotivne standarde, a to je zapravo suštinski nemoguće!

Tako je nastala floskula „voli sebe“, na čijoj apstraktnosti i nejasnoći je trebalo da se zakrpe vekovi tuge, razočaranja i slomljenih ženskih iluzija o ljubavi i sreći. Kako to da radiš, da „voliš sebe“, kad tvoji emotivni resursi ostaju žedan i gladan jer ti je potrebna emotivna interakcija, a iskreno čovek – izvan ne uvek prisutne

majčinske instinktivne bezuslovne emotivne posvećenosti, koja je biološki determinisana, i osim svetaca koji su do visina bezuslovne ljubavi stigli kroz vrlo mnogo podvizavanja pa na taj način ušli i u novi nivo emotivne nepersonalnosti – ne može dobiti željeni emotivni odgovor. Pre svega jer je čovek biće koje žudi da bude voljeno ali defakto ne zna da voli, to jest nema za to resurs izvan instinktom omeđenog trajanja i intenziteta – održanja vrste i projektovane ženske iluzije o velikoj romantičnoj ljubavi – i tu nastaje problem jer čežnja za tim da smo voljeni ne jenjava ni posle ispunjenja biološke svrhe zanosa za produženje vrste. Tu dolazi do dubokog i autentičnog osećaja kosmičke nevoljenosti koja donosi multiplikovane obrasce nerazumevanja, koji se samo ponavljaju i prenose sa generacije na generaciju – prevara partnera, hladnoća partnera, nevoljenost od strane roditelja, zapostavljenost i egoizam dece, izdaja i egoizam prijatelja, nove i nove veze kao potraga, frivolnost bližnjih itd. itd. Suočeni sa duhovnjačkom hipotezom da samo Bog može da nas voli kako bismo mi to hteli, dolazimo stidljivo do zaključka da mi zapravo ne znamo i ne umemo da tako volimo Boga, uprkos retkim primerima epifanijskih napada goruće transcendentne ljubavi onih koji su tu potražili idealnu ljubav. Na osnovu tog teoduljskog ideala, 21. vek i njegovi nju ejdž gurui, svesni ovog problema, doneli su nam imperativ voljenja sebe, ali, uprkos unisonom horskom ponavljanju kako je to esencija svih esencija, koga je to zaista ispunilo izuzev narcisa koji su taj potencijal već imali kroz produženu samozaljubljenost? I šta je onda rešenje?

Šta je odgovor na to centralno pitanje emotivne žeđi – na te strašne muke permanentne ljubavne gladi sa kojom se suočavaju posebno žene jer su programirane da je emotivnost centralni deo njihovog bića, dok se kod muškarca ona manje ili više drži u koordinatama njegove socijalne ambicije i seksualnih nagona. Šta je preostalo ženi koja ne želi da postane „emotivni muškarac“, okrenuta socijalnom merenju i zadovoljavanju nagona, ili koja se ne pronalazi u privremenom miru socijalne sigurnosti i seksističkog objekta sa druge strane? Šta je sa ženama koje pre i iznad svega žele ljubav? Ne samo emotivnu anesteziju ili jači ili slabiji emotivni narkotik. Rešenje je pre svega u defokusiranju sa emotivne antropocentričnosti, a to bi značilo pre svega tražiti ljubav tamo gde je zaista ima – u naručju Gaje: u životinjama, biljkama, zvezdama, vodi, zemlji, u obnovljenom kontaktu sa Gajom kao božanskim medijatorom. Rusoov povratak prirodi koji doživljava novovekovni preporod nije povratak u primarnu zajednicu – on je pre svega povratak u zagrljaj onih koji umeju da vole. Zato neudate, udate i razvedene žene većinom pronalaze potpuniju i ispunjeniju emotivnu vezu sa svojim psom, mačkom, konjem, u svojoj bašti ili u kontaktu sa vodom nego sa svojim muškarcem ili čak gej zamenom. Izlazak iz antropomorfične emotivne adikcije višestruko je oslobađajući – on nas tera da prekinemo da tražimo vodu u pustinji i međuljudske tenzije oko nezadovoljenih emocija prebacuje na drugo polje! To je previše za mnoge ljubavi željne duše jer su programi želja i žudnji, projekcija i očekivanja vezani za antropocentričnu emotivnost prejaki – oni su deo

kolektivnog nesvesnog – mi smo permanentno bombardovani istim stereotipima „snova o sreći“.

Knjiga *Šta žene žele* nastala je kao odgovor na brojna pisma u kojima su mi se čitateljke decenijama ispovedale i tražile odgovore na pitanja o ljubavi, strasti, braku, o seksu, sreći i svemu onom što se prećutkuje. Ispovedale su mi se jer su znale da za mene nema zabranjenih tema... Posle sedam godina edukacije pronašla sam odgovore na pitanja smisla ove večne ljubavne igre između muškaraca i žena, i saznanja potpuno suprotna od onih kojima su nas učili... Naoružana novim iskustvima i tehnikama, iznova sam se u svim tim pismima suočila sa istim večnim pitanjima i dilemama, ali sada ne samo kao žena koja je rušila tabue i govorila ono što drugi ne smeju, već i profesionalno, kao sertifikovani dualni terapeut, koji bez cenzure daje nove odgovore na pitanje šta žene zaista žele. Ova knjiga je tranzicioni udžbenik ljubavi za one koji još nisu spremni za taj finalni, oslobađajući emotivni korak za žene, koji će im pomoći da na najlakši i najprijatniji način prežive i prevaziđu svoje kolektivne i lične destruktivne programe – to je kao obuka za emotivne astronaute na Zemlji da bi se najzad jednom otisnuli i carstvo svojih istinskih želja a ne ubačenih programa.

I

Šta žele devojčice?

Sve želje, snovi, maštanja, kada su u pitanju žene, formiraju se još u detinjem periodu. Ono što tada devojčica isprojektuje biće njena modifikovana centralna želja celoga života. Zato, ako želite da dešifrujete osnovno htenje kod sebe same ili kod osobe koju volite, ne zavirajte samo u svoje i njene snove već i u detinjstvo u kome su se formirale prve želje.

Većina mojih klijentkinja pri tom povratku u svoje detinje dane, kada bih ih terala da se sete svoje prve želje, oklevale bi – zastajale, sasvim nesigurne.

Postoje takozvane kratke, utilitarne i široko projektovane želje.

Jedna od prvih želja za koju bi tvrdile da im se javljala bila je da budu lepe, zatim da porastu i treća, ali ne nevažna ni retka, da budu princeze ili da se udaju za princa.

Lepota kao prva ženska želja projektovana je višestruko. Ona se tiče popističkog kulta glumica, manekenki, foto-modela i lepotica svih vrsta koje svoje

instant poruke šalju do svih, pa tako i devojčica, koje vrlo brzo primaju poruku da je biti lep najvažnija stvar u egzistenciji.

Viki, 22 godine, projektant

Prvo čega se sećam jeste da sam shvatila da moram biti lepa, dakle nije to bila moja želja niti san, to je bilo moranje, nasušna potreba. Morala sam biti lepa, a to su mi potvrđivali na svakom mestu i u svakom trenutku. „Evo naše lepotice“, govorio je tata, ili: „Zabaci kosu tako da budeš lepša“, ponavljala je mama, „Digni glavu, ispravi se, tako, da mi budeš lepa“, govorila je tetka. Taj teror nastavio se u školi, odmeravanje ko je lepši i ko je lepše obučen...

Viki će to, zbog onoga što će posle uslediti, osetiti kao represiju a potom je isprojektovati u suštinu svog bića. Na repu tog htenja ona je izvršila sedam plastičnih operacija da bi bila lepša i lepša. Na kraju, kada je izvršila sve operacije, Viki opet nije bila srećna i tako je završila kod mene pokušavajući da dokuči u čemu je njen problem i zašto nije srećna sada kada je „apsolutno lepa“.

Viki nije usamljen slučaj, preko sedamdeset posto žena sa kojima sam radila tvrdilo je da je lepota apriorna želja koje se sećaju iz najranijeg perioda. Lepota kao iskonska, arhetipska ženska želja ili kao moranje?

Detaljnija analiza na uzorku od preko tri stotine žena ukazuje da potreba za lepotom i nije sasvim

spontana želja, već naprotiv socijalna konvencija koja se potom projektuje kao lična, opsesivna želja i koja im na kraju nepovratno odredi život.

Zbog projektovanog socijalnog imperativa da biti lepa za ženu znači uspeh i na ličnom i na profesionalnom planu, većina žena s vremenom nije u stanju da razluči šta je dakle njihova lična potreba i htenje a šta projektovan prioritet društva i porodice.

Lepota kao prva ženska želja smatra se i medijem ili sredstvom za postizanje drugog ženinog cilja i želje, a to je da postane princeza. Ova želja, koja oscilira od metaforičnog do bukvalnog značenja, jedna je od najčešćih u detinjem periodu.

Dok dečaci žele da budu fudbaleri ili reli vozači, kauboji ili piloti, veliki broj devojčica svoje najtananije želje projektuje u san da postanu princeze. Pritisak porodice i društva oko ove želje takođe nije zanemariv.

Prvo, od vrlo ranih godina u nasleđenim bajkama, koje se što usmeno što kroz stare ili moderne verzije prenose sa kolena na koleno, ideja o prelepoj princezi zauzima centralno mesto. Vrlo često sirota devojka srećnom udajom postaje princeza i tako dolazi do hepienda.

Ovaj u popularnoj psihologiji nazvan „sindrom Pepeljuge“ sve je osim zanemariv. Više od pedeset posto mojih klijentkinja svih doba patilo je od sindroma Pepeljuge na ovaj ili onaj način. Često ni same nisu znale da odrede odakle potiče njihov osećaj promašenosti, a on je zapravo bio recidiv neizlečenog kompleksa Pepeljuge.

Veronika, 42 godine, medicinska sestra

Imala sam divnog muža, decu, zdravlje, kuću, kola, ali ništa, baš ništa, nije moglo da odagna moj osećaj promašenosti. Samo kad bih gledala serije ili fotografije sa ženama poput Lejdi Di, Grejs Keli ili Džeki O., shvatila bih šta mi nedostaje... Taj glamur, raskoš, sasvim daleko od mog malog života... onda sam shvatila da nisam ostvarila svoj san. Nisam postala princeza. Znam da to zvuči glupo, ali mene čini promašenom.

Veronikin slučaj može se činiti radikalnim, ali ta potajna, istanjena i sasvim iracionalna želja je nešto što nikada ne umire u ženama – biti princeza, dobro se udati...

Kompleks Pepeljuge, generisan u najranijem detinjstvu tako se s vremenom kod pragmatičnijih žena prelama kao opsesivna želja da se dobro udaju i tako reše sve svoje probleme, a kod onih romantičnijih i iracionalnijih kao potraga za princom na belom konju, nedostižnim idealom.

U mojoj praksi vrlo često se dešavalo da su osobe, sasvim suprotnih mišljenja, života i običaja zapravo patile od istog sindroma Pepeljuge.

Vraćanje u detinji period jedan je od najlakših puteva da razlučite da li je ovaj imputirani arhetip prepreka do vaše realizovane sreće i suočavanja sa svojim realnim željama. Raskrstiti sa kompleksom Pepeljuge jedan je od najvažnijih preduslova da se žena suoči sa svojim iskonskim htenjima.

Sasvim naivna, detinja želja da se što pre odraste često prerasta u kompleks koji poprima najrazličitije oblike. Ova pojava, koju psihoanalitičari često nazivaju „sindrom odlaganja života“, zapravo je ideja da prava sreća počinje onda kada se za to ostvare određeni preduslovi. Početak toga je, dakle, u projektovanju ideje devojčica da su u nekoj vrsti limba dok ne odrastu. Tek tada će početi stvarni život.

Psihotični oblici ovog kompleksa mogu ići i u suprotnom pravcu, tako da želja za odrastanjem postepeno postaje zapravo strah od odrastanja, koji pak prerasta u sindrom akutnog infantilizma. Oba pravca su pogubna ali vrlo česta.

Proticanje vremena, menjanje tela, rad hormona i menjanje okolnosti nešto su sa čim dosta osoba nije u stanju da se psihološki nosi. Vrlo često čujem rečenice tipa:

„Doktorica, ja znam da imam preko trideset godina, ali se osećam u sebi još kao dete i nisam u stanju da se ponašam po kodeksima odraslih“, ili: „Moj stvarni život će početi onda kada nađem adekvatnog muža, posao, kad izađem iz ove faze...“

Problem lošeg korespondiranja naše psihe sa našim telom i okolnostima u kojima se nalazimo dovodi žene u poziciju da na neki način odlažu svoj život, ometene iracionalnim željama.

Jedan broj devojčica ovu potrebu da što pre odrastu realizuje na sasvim naivan način, tranvestirajući se u mame, tetke ili svoje idole. Druge, malobrojnije defakto odbijaju svoje detinjstvo, čvrsto rešene da što

pre postanu seksipilne i seksualno sposobne. Pa tako počinju rano da se šminkaju i preoblače u starije osobe.

Ovo i ne bi bio neki problem da pritisak javnosti, sada naročito društvenih mreža, ne nagoni devojčice od dvanaest ili trinaest godina da svoju detinju projekciju realizuju kroz svet šou biznisa, postajući modeli, i tako ne samo prekidaju taj saživot unutrašnjeg i telesnog kod sebe već projektuju arhetipove i za druge devojčice, koje odbacuju lutke i sanjaju da su na naslovnoj strani *Voga* ili nekog drugog magazina.

Sofija, 22 godine, model

Počela sam da radim sa trinaest godina, sve devojčice iz razreda su mi zavidele, a onda više nisam imala ni razred ni drugarice. To mi tada nije smetalo, a onda sam oko osamnaeste počela da osećam da sa mnom nešto nije u redu, da sam vrlo rano ostvarila svoju želju, ali sam ostala uskraćena za sve ono što su imale moje drugarice, za one igre, maštanje, druženja... Dugo sam verovala da je to moj osnov za potištenost.

Katarina, 34 godine

Kada sam imala petnaest, čekala sam da diplomiram, kada sam diplomirala, čekala sam da se zaposlim, kada sam se zaposlila, shvatila sam da ću početi da živim tek kada nađem odgovarajućeg muškarca, kada sam poverovala da sam našla čoveka svog života, čekala sam da nađemo stan, potom da dobijemo dete, potom da dete malo

---

poraste... Na kraju sam shvatila da sam celi svoj život odlagala čekajući nešto...

Ova dva naizgled sasvim različita slučaja u osnovi sadrže isti problem. Sindrom poznat kao „nekt step“ – sledeći korak, na različite načine generisan u najranijem detinjstvu, odredio je život mnogih danas nezadovoljnih žena.

Carstvo detinjstva je i pravi rasadnik naših želja, među kojima se nalaze i one koje su nam indukovane i one stvarne. Taj proces razlučivanja ličnog od kolektivno imputiranog jeste pravi i jedini put da shvatimo šta zaista želimo da bismo bili srećni. Ta potraga za svojim iskonskim željama je uostalom i metod kojim sam uspela da donesem radost i sreću hiljadama žena. S vremenom shvatamo da je većina naših želja bila projektovana ili je prosto plod našeg infantilizma.

Mnoge moje klijentkinje su se sećale sa kojom strašću su želele nešto što im danas izgleda smešno: velikog plišanog psa, Barbiku, voz, šminku, neku posebnu igračku zbog koje nisu mogle da spavaju ni da dišu. Da, danas im izgleda smešno, ali im je tada nemanje željenog bilo dovoljan povod da se osećaju nesrećno.

„Da li“, volela sam da ih pitam, „mislite da i danas, kada ste odrasli, postoje neke želje čije vas nerealizovanje unesrećuje a zapravo ćete za koju godinu biti svesni njihove irelevantnosti?“

Na to su one gotovo unisono odmahivale glavom, tvrdeći da su suočene sa sasvim racionalnim prohtevima koji se ne mogu meriti sa infantilizmima iz njihovog detinjeg doba.

Uprkos tome, na onaj isti strastan način na koji su to želele u svojoj desetoj, jedanaestoj ili dvanaestoj godini, moje klijentkinje su želele, na primer, da budu lepe u svojim dvadesetim, tridesetim, četrdesetim, pedesetim, šezdesetim, svejedno.

Na onaj isti preteran način, a da toga nisu svesne, one odbacuju svoj svakodnevni život očajnički pokušavajući da pronađu princa na belom konju, ne shvatajući da je princ već tu, da moraju poljubiti žabu ili da im princ i ne treba.

Suprotna gotovo opsesivnoj želji da odrastemo, upravo je, dakle, potreba da ostanemo devojčice ta koja nas koči u razlučivanju naših stvarnih želja i potreba od imputiranih opsesija koje od detinje igre polako prerastaju u glavnu prepreku da realizujemo svoju sreću.

Odlazak u svoje najranije detinjstvo i pokušaj da otkrijemo svoje prve želje, da se suočimo sa činjenicom šta je naša a šta kolektivna projekcija, jedini je put do sagledavanja sopstvene stvarnosti i otkrivanja punktova zabluda. Da li je potreba da budem lepa moj arhetip i moja pasija ili mamina i tatina želja i koliko će me to zaista usrećiti?